te 351

CCOO ensenyament

treballadors/es de l'ensenyament.
Setembre 2015

SUPLEMENT

editorial Expectatives de canvi educatiu

dossier Construïm el canvi

actualitat educativa Fracàs escolar

CONSTRUÏM EL CANVI

App per a android de la FE CCOO PV

FE CCOO PV

www.pv.ccoo.es/ensenyament

te 351
CCOO ensenyament
treballadors/es de l'ensenyament.
Setembre 2015

CCOO
federació d'ensenyament
PAÍS VALENCIÀ

La Revista T.E. del País Valencia se edita también en castellano. Esta edición la podéis consultar en nuestra página web: www.pv.ccoo.es/ensenyament. La encontraréis en el apartado: Publicacions / Federació d'Ensenyament CCOO-PV / TE, disponible desde el número 258, correspondiente al mes de diciembre de 2004.

COORDINA LA REDACCIÓ:
Pau Díaz

COORDINA LA PUBLICACIÓ:
Roberto Romero

CONSELL DE REDACCIÓ:
Miguel Ángel Vera, Xelo Valls, Ramón Martínez, Pepa Ramis, Ferran Garcia, Mada Maciá, Pau Díaz, Lourdes Peñalver, Alejandro Lorente, Maribel Belda, Neus Carrasco, Roberto Romero, Mila García, Pura Díaz

COL·LABORA:
Dolors Monferrer - Maite Boscà

COL·LABORACIÓ GRÀFICA:
Ximo Antón

Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO PV:
Purín Morant - Lluïsi Armero

EDITA:
Federació d'Ensenyament
de CCOO PV
www.pv.ccoo.es/ensenyament

Imprès en paper reciclat

DIPÒSIT LEGAL: M. 4406-1992
ISSN: 1131-9615

El Consell de Redacció de la T.E. del País Valencià, juntament amb l'Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO-PV, són responsables de les traduccions dels articles.

La Federació d'Ensenyament de CCOO del País Valencià no s'identifica neccessàriament amb les opinions exposades en els articles signats.

editorial

Expectatives de canvi educatiu
Miguel Ángel Vera 3

dossier

El curs als ensenyaments artístics comença amb crispació i incertitud laboral
Ferran Garcia 4

CCOO PV millora els seus resultats entre les treballadores i treballadors dels serveis educatius complementaris
Mada Macià 5

Desconcert amb els concerts
Pepa Ramis 6

actualitat educativa

El fracàs i l'abandonament escolar. Uns altres punts de vista
Pau Diaz 7

dossier > Nicaragua

L'alfabetització és el motor del desenvolupament humà i econòmic sostenible
Sebas Parra 10

La FE CCOO PV assisteix al Primer Congreso Internacional de Alfabetización de Nicaragua
Xelo Valls 11

pràctica educativa

25 anys amb Tecnologia
Enric Torres 14

Expectatives de canvi educatiu

Miguel Ángel Vera
Secretari General
FE CCOO PV

Construïm el canvi social i educatiu, és el nostre desig, de participar activament, braç a braç amb el nou govern que ha substituït 20 anys de govern absolut del PP. És la nostra proposta, amb el desig que es consolide una fórmula històrica de govern de dos partits PSPV i Compromís amb el suport parlamentari de Podem. L'Acord del Botànic amb totes les seues llums i algun oblit, és un bon referent, pensem, per recuperar el nostre estimat País Valencià. Per recuperar i superar el que s'ha perdut en aquests últims anys, sobretot des de l'any 2012, i ací estarem.

Xicotets o grans fets de govern que han d'anar en la direcció de recuperació de tots els drets de ciutadania, i treballar perquè la vida dels ciutadans i les ciutadanes siga el seu eix d'acció. No les grans obres, no els projectes faraònics, sinó el dia a dia. En una paraula, la felicitat de tots i de totes.

El nou govern valencià ha comptat amb un període molt breu per poder iniciar la seua tasca abans de l'inici de curs i en eixe període ha emprés accions que ha considerat urgents per donar resposta a eixes expectatives i a la millora de l'educació.

Des de CCOO PV valorem que aquestes mesures urgents han estat encertades en els casos on hi havia gran acord social i participació en l'elaboració de les propostes, però que també han comportat problemes i perjudicis laborals en els casos en els quals no ha hagut suficient participació per tal d'assolir eixos acords.

I en aquesta línia treballarem i exigirem que el nou govern faça la seua acció de forma diferent, el seu eix ha de ser la defensa del dia a dia de la ciutadania. Nosaltres ho hem resumit en **Transparència, participació i proximitat per construir el canvi**. Construïm el canvi social i educatiu.

Miguel A. Vera Mora
@mavera1956
mavera@pv.ccoo.es

Ferran Garcia

Secretari de Política Educativa i Política Lingüística de la FE CCOO PV

El curs als ensenyaments artístics comença amb crispació i incertitud laboral

La FE CCOO PV ha realitzat una assemblea per analitzar la situació i elaborar propostes

Les decisions de l'actual administració educativa relatives a les adjudicacions de comissions de serveis als centres que imparteixen ensenyaments artístics superiors han portat **incertesa a tot el professorat i alumnat d'aquest àmbit**, perjudicis laborals i problemes en l'organització pedagògica dels centres.

Així ho ha valorat la Federació d'Ensenyament de CCOO PV en l'assemblea convocada i a la qual van assistir persones treballadores dels conservatoris i escoles professionals i superiors de dansa, música i art dramàtic.

La tardança en la resolució d'aquestes comissions de servei a conservatoris superiors ha portat com a conseqüència el **retard en la resta d'adjudicacions** de música, dansa i arts dramàtic. Aquestes demores portaran, a judici de l'organització sindical, problemes organitzatius per als centres i ja han creat incertesa i perjudicis al professorat afectat. D'entre els temes analitzats i exposats a l'assemblea destaquem:

— **Que el professorat interí serà nomenat varios dies després del cessament** del seu últim contracte i per tant perdran dies de cotització a la seguritat social aquest curs.

— **Que moltes reunions d'organització dels centres no es poden dur** endavant per no saber quin professorat està en cada centre.

— **Que perilla la impartició dels màster** donat que aquestos es basen en la participació de persones concretes i no està clar que aquestes persones estiguen destinades en eixos centres o puguen o vulguen impartir-los.

— **Que hi ha especialitats de les quals no està garantida la seua impartició**. Per exemple, en direcció d'orquestra hi ha una sola persona en la borsa i tres persones han vist denegada la seua comissió de serveis.

— **Que la forma d'aplicar la retirada de l'acord d'interins de 2013** ha portat a que les persones que estaven en vàries borses ara solament estan en una i això ha generat incertitud sobre les seues expectatives a l'hora d'assolir un lloc de treball.

La valoració del sindicat, ja expressada anteriorment i de forma continuada, és que la situació laboral en el sector és d'altíssima precarietat i per tant cal iniciar processos que consoliden de forma progressiva i amb respecte als drets laborals la plantilla i els equips docents.

En aquest sentit a l'assemblea es van elaborar les següents propostes:

— Instar al manteniment de les tres vies de consolidació de les places al sector: **promoció interna o accés, concursos de trasllats i ingrés lliure o oposicions**.

— Exigir el **manteniment de quotes** de reserva per a **persones discapacitades** en tots els processos de provisió de personal.

— **Millorar la transparència** i objectivitat de la tasca dels diversos tribunals en les proves de processos de provisió i ajustar eixes proves a la pràctica docent.

En resum, demanem a la Conselleria d'Educació un compromís per a la millora de la qualitat de l'ocupació i de l'organització dels centres d'ensenyaments artístics i una aposta clara per la interlocució i la participació per afrontar l'alta inestabilitat que afronta el sector i treballarem per a fer realitat les propostes elaborades i construir el canvi que aquestos ensenyaments necessiten.

Ccoopv Ferran Garcia

@Ferranpi100

ferran.garcia@pv.ccoo.es

someducacio somciutadania.blogspot.com

Mada Macià
Secretària Acció Sindical PSEC
FE CCOO PV

CCOO PV millora els seus resultats entre les treballadores i treballadors dels serveis educatius complementaris

CCOO PV passa de 7 a 9 delegats a la Junta de Personal dels SSTT d'Alacant, manté la mateixa representació a València amb 5 delegats i queda a Castelló amb 3 delegats

El passat mes de maig iniciàrem la campanya **"No a la imposicions d'horaris"**, presentant denúncia i Queixa al Síndic de Greuges i reclamació per escrit a Secretari Autonòmic d'Educació.

El passat 21 de maig van tenir lloc les eleccions sindicals del personal funcionari al servei del Consell de la Generalitat. Els resultats obtinguts deixen a CCOOPV amb més representació a la Junta de Personal dels SSTT d'Alacant en passar de 7 a 9 delegats, manté la mateixa representació a València amb 5 delegats i queda a Castelló amb 3.

En justa correspondència amb la fidelitat que ens ha demostrat la nostra afiliació en aquestes eleccions i en la línia de la lluita que representen les Comissions Obreres front al major atac als drets de la classe treballadora i al servei educatiu públic, ara més que mai, cal reforçar i donar continuïtat a les nostres reivindicacions defensant drets laborals i socials.

Mada Ccoopv
@MadaMacia
mmacia@pv.ccoo.es

Des de CCOOPV hem aconseguit:

— **La carrera professional** per al personal laboral i funcionari i estem aconseguint davant els tribunals el reconeixement per al personal interí, malgrat les posició contrària de l'Administració.

— Hem recuperat els **44 dies de la paga extra de 2012** que el Govern ens va confiscar injustament i seguim reclamant la devolució dela seuatotalitat desde la Federació d'Ensenyament de CCOOPV.

— Gràcies al recurs interposat pels Serveis Jurídics de CCOO PV, **el TSJ ha declarat no ajustades a dret les instruccions que obligaven a l'alimentació** mitjançant sonda nasogàstrica.

Reivindiquem:

— L'especialització laboral i la participació educativa.

Hem plantejat un recurs contenciós-administratiu contra les instruccions de 6 de setembre de 2013 on es considera els educadors com a monitors de menjador. Són diferents categories i són diferents les seues funcions.La data assenyalada per al judici és el proper 6 d'octubre.

— En Educació Infantil de primer cicle: la reducció de ràtios, l'ampliació de la xarxa pública d'escoles infantils i el Reglament Orgànic i Funcional.

Volem millorar les condicions laborals i exigim que es garantisca el temps de coordinació, preparació d'activitats, pauses de descans, possibilitats efectives de formació i horaris segons la tipologia de centres.

Durant el curs 2014/15 hem patit la imposició d'horaris per al personal no docent. Ni la Subdirecció General de Personal, ni en general les DDTT d'Educació van establir les oportunes negociacions ni van donar resposta a les al·legacions que presentàrem als horaris signats com no conformes pels treballadors i treballadores. Aquestes imposicions amenacen greument les nostres condicions laborals. Per això, el passat mes de maig vam iniciar la campanya "No a la imposició d'horaris". Amb la **presentació de denúncia i Queixa al Síndic de Greuges i reclamació, per escrit, al secretari autonòmic d'Educació**, exigim la correcta aplicació de les Instruccions de la Direcció General de Centres i Personal Docent sobre **distribució de la jornada del personal no docent** en centres escolars públics, i instem al compliment dels criteris establerts en dites instruccions ia la negociació d'horaris abans de l'1 setembre de 2015.

La resposta ha estat immediata i esperem que es duga a bon terme la negociació d'horaris del proper curs 2015/2016.

→ 5

Desconcert amb els concerts

Pepa Ramis
Secretària
Ensenyament Privat
FE CCOO PV

El 12 d'agost la Conselleria d'Educació va publicar en el DOCV les modificacions de concerts educatius.

En diverses entrevistes i reunions que vam mantenir des de la FE CCOO PV amb els responsables de la nova Conselleria els vam proposar que, donades les dates, ajornaren totes les modificacions d'ajust escolar, de centres públics i concertats, al curs vinent, i que durant aquest termini es podrien analitzar els criteris que han de regir la distribució de places escolars de la xarxa de centres sostinguts amb fons públics.

El resultat ha estat que se suprimeixen 43 unitats concertades i s'incrementen 88. **El problema és quin tipus d'unitats se suprimeixen** i quines s'incrementen. I ací és on ens hem quedat perplexos.

Perquè la nova Conselleria ha seguit punt per punt els criteris de l'anterior Govern.

Alguns exemples de supressions: l'Acadèmia Sant Josep, d'Elx, perd 1r de Primària. Caferma, de València, perd 1r d'Educació Infantil. Els dos centres es caracteritzen per la **gran tasca social i educativa** que realitzen, atenent un alumnat d'una gran diversitat ètnica i cultural. En la pràctica aquests dos centres funcionen com si foren públics. Però coincideixen també en una altra cosa: els dos són centres d'una línia. Això significa la seua desaparició a curt termini. Si s'elimina el primer curs, el curs vinent s'eliminarà el segon perquè no hi haurà alumnes que provinguen de primer. Però, a més, en aquests casos se sol produir una desbandada general: si una família amb diversos fills es veu obligada a portar el menut a un altre centre, el més probable és que canvie tots els seus fills al centre d'aquest perquè vagen junts.

També se **suprimeixen unitats** en dos col·legis de la Fuensanta, un altre barri empobrit de València, i en dos centres d'FP que compleixen àmpliament el nombre d'alumnes exigit, i a la cooperativa Comenius…

Des de la FE CCOO PV defensem que la supressió d'unitats i els nous concerts s'han de fer atenent a les característiques dels centres i als contextos en què es troben aquests i el seu alumnat, i no únicament amb criteris aritmètics.

A aquesta situació cal afegir altres efectes col·laterals: els **acomiadaments de professorat** i de la resta del personal en cas de tancament total dels centres; i el trastorn per a les famílies en assabentar-se a meitat d'agost que la unitat en què s'han matriculat als seus fills no existeix o no està concertada.

Però per altra part, mentre se suprimeixen unitats a centres com els descrits, s'**obri el concert per a unitats d'Educació Infantil de dos grans centres que mai s'han distingit pel seu paper integrador** (el CEU Sant Pau de Moncada i el Camarena Valterna a la urbanització Mas Camarena), concerts que trenquen l'equilibri fins i tot de la xarxa concertada i que poden produir supressions en els altres centres públics i concertats d'aquestes zones. Això ens resulta totalment incomprensible i contradictori amb les recents declaracions del Conseller sobre la revisió de criteris que pensa fer per al curs vinent.

Segons sembla, la Conselleria no ha tingut temps d'estudiar les al·legacions i ha optat per mantenir la proposta del govern anterior. Realment, no ho entenem. Ni ho compartim.

Pepa Ramis
@RamisPepa
pramis
@pv.ccoo.es

El fracàs i l'abandonament escolar. Uns altres punts de vista

dedicat a Elàdia

Pau Diaz
Secretari de Comunicació
FE CCOO PV

Per què ens preocupa tant el problema del fracàs escolar i l'abandonament prematur? Són moltes les raons d'aquesta preocupació, especialment per part de mares, pares, familiars, professorat, moviments socials, sindicats, partits i, en general, persones interessades pels temes de l'ensenyament i de la societat.

En principi, sembla una evidència que transcendeix l'àmbit escolar. Així ho emmarca encertadament Miguel Angel Vera a l'editorial d'abril de 2014: més enllà del sistema educatiu, el problema transcendeix als àmbits social, econòmic i polític. En aquest text destaquem la importància que Vera dóna a **construir una societat més justa i igualitària si pretenem reduir el fracàs escolar**. Es planteja la necessitat de lleis educatives que en generen reduccions i es basa en dades d'informes del Consell Europeu, de Pisa, del MECD i de la CECV per arribar a una recomanació sobre la importància que s'invertisca en educació. Afegeix que, pel que fa a la nostra situació al País Valencià, s'han fet unes retallades en inversió pública que han influït en la pobresa i desocupació de manera significativa, la qual cosa ha repercutit en la qualitat de l'ensenyament i en el descontent de les famílies i, especialment, del professorat.

Aquesta reflexió inicial ens porta a recordar una experiència educativa especialment interessant realitzada en el Districte de Vallecas en 2009 i narrada en un llibre molt recomanable: ***Prenguem la paraula. La veu de l'alumnat***. És una investigació educativa duta a terme al districte madrileny en què s'han detectat dades importants d'estudiants fracassats escolarment o que directament han abandonat el centre. Per a la seua realització han col·laborat diferents persones del món de l'ensenyament i d'entitats socials que, associativament o individualment, estan compromeses en el barri. Han donat la paraula als i a les estudiants de Secundària Obligatòria, de Formació professional i Batxillerat i a grups d'atenció a la diversitat per respondre als problemes d'exclusió. No és una investigació amb dades i anàlisi freds, ja que hi apareixen opinions, sentiments, vivències, propostes de millora i valoracions de l'alumnat i dels autors de l'obra.

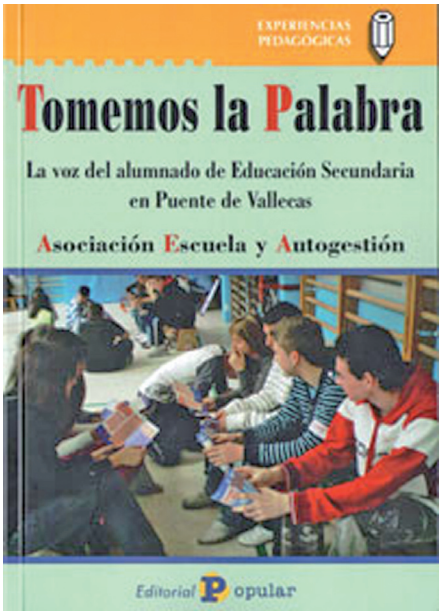

En la realització del seu treball, els autors han començat amb un discerniment que els ha portat a seleccionar sis grups temàtics que han considerat significatius, com ara: la conflictivitat, el professorat, les motivacions, els espais, la participació i els temps fora de classe. Aquests aspectes hipotèticament ajudaran a entendre el tema que ens ocupa en el seu lloc concret, és a dir, en els col·legis i instituts d'aquest districte. El seu objectiu era conèixer el punt de vista dels joves dels diferents instituts (especialment públics) i així poder tenir en compte les observacions i/o reflexions per tal de modificar el que es considere oportú per a millorar l'ensenyament. Tot seguit, comentarem breument el resultat obtingut de la participació de l'alumnat:

Hem constatat que, des de la perspectiva dels joves, la **conflictivitat** és com un joc entre ells i/o com una forma de descontrol del grup. Veuen la resolució dels conflictes com una cosa natural, sense intervenció de les persones adultes, ja siga amb "punys" o dialogant. Perceben la conflictivitat amb el professorat com un problema important, tant o més que entre els mateixos companys i companyes.

El **professorat** és el referent adult amb qui es comparen. Molts alumnes han detectat un avorriment a classe que acaba en expulsió, amb els problemes conseqüents per a ells, per a les famílies i per al centre. L'alumnat té dificultats a l'hora d'entendre el professorat, la qual cosa justifiquen per la diferència d'edat i per la responsabilitat respecte a la feina que

Pau Diaz
@paudiazboils
pau.diaz@pv.ccoo.es
treballaralescolapublica.org

desenvolupen. Per altra banda, el professorat valora poc els problemes socials de l'alumnat. Així, podem concloure que cal un desbloqueig en les relacions entre els dos col·lectius: l'alumnat i el professorat.

Respecte a les **motivacions** per estudiar o aprendre els alumnes opinen que tenen relació amb la metodologia, la manca de comunicació amb el professor/a, les notes i les assignatures. Formulen també propostes de millora en relació a ells mateixos, s'autoinculpen perquè pensen que haurien d'estudiar més —però només el que els agrada, estudiar en grup, ser més constants, etc.— En relació amb el professorat opinen que les classes haurien de ser més divertides i haurien d'escoltar-lo més. Les famílies diuen que necessiten que els comprenguen més. Les institucions del barri reivindiquen que facen més activitats col·lectives…

Els i les alumnes valoren **els espais i les infraestructures** en relació a l'aprenentatge. Les instal·lacions àmplies són les preferides, especialment el pati, l'edifici, la cafeteria… Valoren poc les aules perquè els semblen menudes i això dificulta la convivència. El mobiliari també els resulta menut i incòmode (l'alumnat actual generalment és més corpulent que el d'abans) i critiquen la manca de gimnàs en molts centres. Les propostes de millora estan orientades especialment a la directiva del centre, al Consell escolar i a l'Administració Educativa. L'equip que ha dinamitzat la investigació detecta que "la veu de l'alumnat" els ha portat a descobrir la capacitat d'observació dels més mínims detalls per part dels alumnes i de les alumnes, així com la necessitat de recursos econòmics en aquests barris per fer front a les reformes pertinents.

En relació a la **participació** de l'alumnat, els resultats obtinguts es refereixen concretament al desconeixement que la majoria dels alumnes i les alumnes tenen respecte al Projecte Educatiu i als pressupostos del centre —només un 6% diuen que els coneixen—. Els òrgans més coneguts són l'AMPA i les funcions del Cap d'estudis. El gran desconegut és el Consell Escolar, en el qual participen tots els sectors de la comunitat educa-

tiva. La conclusió és molt clara quant a les propostes de millora i van dirigides, en primer lloc, als mateixos alumnes en el sentit d'implicar-los més i de prendre més iniciatives. En segon lloc, al professorat i a l'institut. Proposen com a solució: premiar la participació, fomentar activitats divertides, etc.

Finalment, respecte a la gestió del **temps després de les classes**, els resultats obtinguts reflecteixen que els alumnes es dediquen especialment a veure la TV, a escoltar música, a relacionar-se amb els amics i amigues i a navegar per Internet. Els seus espais són: la casa, l'institut, el carrer i poc més. Com no hi ha prou associacionisme al barri a nivell cultural ni esportiu, hi ha també menys probabilitat que prosperen les seues demandes. Es detecta una vegada més, les deficiències d'inversió per part de l'Administració en els barris de gent amb pocs recursos econòmics i amb diversos problemes socials com l'atur, la pobresa, els desnonaments…

La promotora inicial d'aquesta experiència és l'Associació Escola i Autogestió, que parteix d'uns valors de solidaritat i de crítica que intenten incidir en el sistema educatiu, a través del qual pretenen abordar el problema social subjacent. Aquesta proposta d'investigació ens sembla suggerent i la pretensió dels autors era precisament continuar aprofundint en aquest tema, cada dia més rellevant en època de crisi econòmica i de marginació social.

Aquestes reflexions ens ha portat a pensar en les similituds (salvant les distàncies) amb la ***Coordinadora d'Educació de la Malva-rosa*** a la ciutat de València, que va nàixer a principis dels anys vuitanta i que responia inicialment a la preocupació d'alguns pares i mares de l'AMPA i del professorat pels problemes de l'ensenyament d'aquest barri marítim de València. Trobem similituds, en primer lloc, perquè les dues propostes corresponen a implicacions compromeses amb l'educació i amb la societat. En se-

gon lloc, perquè ambdues zones geogràfiques corresponen a situacions socials on es dóna un deteriorament de la població. En ambdós casos l'Administració no donava resposta positiva i hi havia necessitat de buscar maneres d'eixir de l'embús. Aquesta *Coordinadora*, que es va iniciar amb persones de Primària, s'ha anat ampliant al llarg dels anys i ha aconseguit alguns èxits importants en matèria educativa, que han perdurat en el temps per a les escoles i per a l'Institut Isabel de Villena.

REFLEXIONS FINALS: Destacarem alguns aspectes referits al tema que plantegem. Pel que fa a les **famílies**, ens crida l'atenció la poca importància que se'ls dóna en les respostes i observacions dels alumnes i les alumnes. Els pares i les mares solen mesurar els aprenentatges de les filles i dels fills en relació al que van aprendre de menuts a la seua edat, sense tenir en compte altres circumstàncies. Se'ns ocorre suggerir que si les famílies pogueren conèixer el què i el perquè del que els seus fills i filles aprenen, podrien implicar-se més i millor en les activitats que porten a casa. D'una altra banda, en cas de conflicte, ¿no és a ells a qui criden els professors i professores com a principals protagonistes?

Observem també que, en aquesta experiència, van apareixent tímidament alguns problemes de gènere on es pot veure que els xics valoren de forma més dura el professorat que les xiques. I segons diuen els estudiants, elles tenen més fa-

cilitat per a l'estudi que ells. Així, és major el nombre dels alumnes que "suspenen" els seus professors i professores que el de les alumnes, on, pel contrari, és major el nombre dels que "aproven".

La reflexió de l'alumnat parla d'un malestar ambiental, d'unes mancances que perceben com injustificades. Els pares i mares són també, la majoria de les vegades, víctimes d'aquest malestar i de la seua situació sociolaboral i açò els serveix com a referència. L'alumnat detecta que **el futur és incert**, que en el seu entorn hi ha pocs recursos i que el món laboral que els espera serà negatiu i recorre a l'abandonament escolar. Després, el fracàs escolar i la institució educativa també els exclouen.

Per últim, afegim els **materials curriculars** que utilitzen normalment a diari els estudiants i que acaben tenint les claus del currículum. Ells ordenen i seqüencien els continguts i les activitats. Açò ens porta a pensar: ¿no hi ha algunes relacions entre el problema del fracàs i abandonament escolar amb els materials curriculars? Com a exemple, a la revista on col·labora la *Coordinadora de la Malva-rosa* sempre apareixen problemes, descripcions de llocs, entrevistes a persones del barri… que serveixen perquè alguns professors interessats introduïsquen els estudiants en la comprensió dels problemes de relacions humanes, econòmics i socials que es donen en menor complexitat al barri, però que tenen característiques comunes en la vida social més àmplia. És una manera senzilla d'introduir-los en la comprensió del coneixement del medi.

Entenem que la veu de l'alumnat no és infal·lible i està mediatitzada pel que anomenem la cultura dominant. Per això fóra interessant delimitar en la mesura del possible la cultura que ens envolta, els llocs comuns que ens guien, els refranys d'una vida sense una reflexió sobre nosaltres mateixos, sobre el món d'allò social, econòmic i polític que ens envolta i que sovint no ens dóna peu a un aprofundiment en el sentit de la vida.

L'alfabetització és el motor del desenvolupament humà i econòmic sostenible

Sebas Parra
Associació d'Educació Popular "Carlos Fonseca Amador"

Una indígena rama camina a poc a poc cap a nosaltres. Porta un full de llibreta, d'aquells d'anelles, escolars, ratllats, doblat i aguantat per uns dits deformats per la història i la dura realitat de la seva triple condició de dona indígena illetrada. Desplega el paper i li acosten un micròfon. La seva mirada fa un recorregut circular repassant la gent aplegada al seu voltant i aixeca els ulls cercant el Déu que els antecessors li han explicat que alimenta el vent, l'aigua, les plantes i la pesca que li regala la vida. El sol tropical que ens martiritza li petoneja els ulls, la cara, els cabells recollits en un monyo potent i l'envolta tota ella. Es disposa a llegir-nos un breu text que porta escrit en desiguals lletres majúscules amb la calligrafia pròpia de les neolectores. Se la veu ben nerviosa, de manera que li costa trampejar la tremolor del paper i fixar la mirada en cada síl·laba, en cada paraula. Es fa un silenci impressionant i comença la lectura. **Ens arriba una veu fràgil, com avergonyida, que ens diu que ha aprés a llegir i escriure** gràcies a les facilitadores i "a todos ustedes que así lo quisieron y nos apoyaron", abans d'emocionar-se a un pas de posar-se a plorar. Un aplaudiment immens i ple d'afecte l'acompanya mentre ens diu el seu nom

i ens torna a mirar com si volgués abraçar-nos i fer-nos un lloc per sempre en el seu cor.

Som a l'Illa de Rama Cay, municipi de la germana ciutat de Bluefields, Regió Autònoma de l'Atlàntic Sud de Nicaragua, territori identitari del poble rama. Un dels pobles ancestres de l'actual Nicaragua —avui amb menys de quatre mil persones— de les quals prop de vuit cents viuen a l'illa, amb una llengua en procés de definitiva extinció. No cal dir, doncs, que l'alfabetització aquí és molt més que ensenyar a llegir i escriure. Participem en l'acte de lliurament d'acreditacions a les persones alfabetitzades amb el mètode audiovisual Yo, sí puedo, en la versió criol, Yes, I can, i a les que han arribat a 2n i 4t nivell d'educació primària i de reconeixements a les joves de la comunitat que han facilitat l'alfabetització.

Ens acompanyen el governador de la Regió, l'autoritat territorial rama, el vicealcalde de Bluefields, la delegada del MINED (Ministeri d'Educació), la delegació de l'Ajuntament de Girona i l'equip de l'AEPCFA presidit pel Maestro Pineda que ha dirigit l'alfabetització. I ens envolta encuriosit el poble de l'illa, gairebé tothom, conscient que protagonitza una jornada històrica: la culminació d'un procés on el seu poble ha alfabetitzat el seu poble iniciant el camí cap al 6è nivell i el no retorn a la foscor de sempre. Avui, l'Illa de Rama Cay és el centre de l'esperança educativa del món indígena de l'Amèrica Central i d'arreu del continent. Aquí, **el dret a l'educació, tots els Drets Humans, s'escriuran ja sempre amb majúscula i bona lletra**.

Però si l'alfabetització és el motor del desenvolupament humà i econòmic sostenible a Rama Cay tenim un magnífic exemple: l'alfabetització, sumant esforços i voluntats, ha portat un pla de construcció d'habitatges, sanejament i potabilització de l'aigua, dos metges permanents i una panga (embarcació nativa), ambulància, uns recipients per a la recollida de residus i un dispositiu de participació popular de neteja i millora del medi ambient, projectes productius per tal de millorar la nutrició i l'economia de la població, etc.

Ben segur que els néts i netes d'aquella dona que ens va emocionar amb la lectura de la carta demostrativa de la seva alfabetització viuran un futur millor i podran recordar aquell dia que la seva iaia, trencant el silenci mil·lenari del seu poble, dels pobles oprimits del món, va proclamar que ja sabia llegir, que ja havia recuperat la Paraula i que totes les dones indígenes, totes les dones d'arreu, amb esforç i determinació també ho podien fer. I així, aquesta dona i el seu poble ens van fer més suportable la vintena llarga d'hores del viatge de tornada i, sobretot, segur que ens faran més ric i esperançat l'equipatge d'ensenyances i afectes que ens portarem cap a terres catalanes i eugenienques.

sebasparra@solidaries.org
aepcfgirona.blogspot.com.es

La FE CCOO PV assisteix al PRIMER CONGRESO INTERNACIONAL DE ALFABETIZACIÓN de Nicaragua

35é aniversari de la Creuada Nacional d'Alfabetització

Xelo Valls
Secretària d'Acció Sindical d'Ensenyament Públic no Universitari FE CCOO PV

Els dies 20 i 21 d'agost de 2015 s'ha celebrat a Managua el **Primer Congrés dedicat a l'alfabetització** que es porta i s'ha portat a terme en diferents punts i temps a Nicaragua.

Aquest esdeveniment també tenia com a objectiu retre homenatge a aquelles persones que van deixar la seua vida en el procés d'alfabetització: Herois i màrtirs per l'alfabetització. I s'ha celebrat en el 35é aniversari de la Creuada Nacional d'Alfabetització.

La FE CCOO PV vàrem participar com a assistents en aquest esdeveniment que ha estat molt enriquidor, emotiu i valuós. L'organització del Congrés estava a càrrec de l'associació que durant 35 anys ha vetllat perquè aquesta tasca es porte a terme, independentment dels governs que el poble de Nicaragua ha tingut en el discurs de tots aquests anys, l'Asociación de Educación Popular Carlos Fonseca Amador (AEPCFA). Aquesta organització ha estructurat, animat i portat a terme **processos d'alfabejutització als anys 80, 90 i 2000** tant si han governat els sandinistes com si han governat els conservadors. Val a dir que durant els 16 anys que Nicaragua va estar governada pels conservadors, a les dificultats que podríem dir ordinàries dels mateixos processos s'hi van afegir les del nul suport i, fins i tot, entrebancs que els hi posaven.

Durant els dos dies d'agost que es va portar a terme el Congrés es van exposar pels mateixos protagonistes els diferents processos o campanyes que es van portar a terme per tal de complir amb el mandat del Comandant de la Revolució Sandinista, Carlos Fonseca Amador: **"...Y también enseñenles a leer".**

I així varen ser relatades les experiències de:

— **La Creuada Nacional d'Alfabetització**, primera mobilització en favor d'alfabetitzar al poble nicaragüenc després del triomf de la Revolució Sandinista, que va permetre reduir l'índex d'analfabetisme superior al 50% a un percentatge del 13%.

— **Brigada Benicio Herrera Jerez**, que va portar a terme l'alfabetització en la zona de Río San Juan en els anys en els quals la contra actuava per les mateixes zones on estaven alfabetitzant i amb els riscs que això comportava. Al govern

Ccoo PV
Xelo Valls

@XeloValls

xelo.valls@pv.ccoo.es

dels Estats Units (que era qui va crear i sufragar la contrarevolució) no els agradava que la població nica fóra alfabetitzada i els atacs eren una constant.

— **Procés a San Francisco Libre**, municipi a la vora del llac Xolotlan que va ser protagonista de brigades d'alfabetització als 90 i que també va derivar en una xarxa participativa que segueix millorant en l'actualitat. Això els ha permés lluitar també amb els efectes devastadors d'inundacions i huracans.

— **Mètode "Yo, sí puedo"**. El 2006, l'AEPFCA va adoptar i posar en marxa un nou mètode per a alfabetitzar població adulta creat per la pedagoga cubana Leonela Relys Díaz i que segueix sent el mètode que usen en l'actualitat. L'objectiu era reduir fins al 5% en tan sols un any la taxa d'analfabetisme que havia pujat fins al 36,9% durant els anys que no va governar el FSLN. Una de les primeres experiències a Nicaragua es va portar a terme des de la UNAN Managua als barris de la capital i zones rurals, amb una ampla participació de joves.

— **Costa Carib Nord**: Ja a partir de 2009 es plantegen l'alfabetització dels pobles indígenes que viuen a la part atlàntica del país: mísquitos, mayagna i creole. L'experiència comunicada per part de brigadistes que participaren en el procés a Rio Coco va deixar ben clar que la població jove nicaragüenca segueix compromesa amb l'alfabetització, amb la pedagogia de l'amor que porta al progrés de les persones ensenyant-les a llegir i escriure, eixe tresor que per a qui el podem gaudir de forma ordinària ens passa desapercebut.

— **Costa Carib Sud**: I finalment, els projectes de processos d'alfabetització de pobles indígenes no podia deixar oblidat al poble Rama, l'ètnia amb més territori i que viu a alguns assentaments vora l'Atlàntic i a la seua "capital": l'Illa de Rama Cay. La brigada que ha portat a terme aquesta alfabetització estava formada per brigadistes tant nicaragüencs com internacionals al seu inici i l'han continuat de les universitats de l'altra part de Nicaragua, de l'Atlàntic i també per dues espanyoles que varen fer l'opció de viure i alfabetitzar al poble Rama durant 5 mesos.

Aquest procés d'alfabetització ha portat de la mà **altres avanços en salut, participació ciutadana i medi ambient**.

El relat de la participació de la Solidaritat internacionalista amb l'alfabetització de Nicaragua també va estar present de la mà de qui ha treballat des de fa més de vint anys al costat de l'AEPCFA, Sebas Parra, i també de qui coordina tots els projectes d'agermanaments de municipis catalans, el Fons Català de Desenvolupament.

L'any 1981 **l'acció va estar reconeguda per la UNESCO** (Organització de les Nacions Unides per a l'Eduació, la Ciència i la Cultura) amb el lliurament de la medalla Nadezhda Krúpskava. A aquests reconeixements es van unir els del Premi a la Postalfabetització, Premi al Projecte d'Alfabetització en Ciudad Sandino, el vicariat de Bluefields.

En 2006, l'èxit del programa "Yo, sí puedo" a Nicaragua va rebre el **Premi Internacional Mestres 68** de la Universitat de Girona.

L'any 2007, la UNESCO va concedir al programa nicaragüenc la distinció **"Memorias de la Humanidad"**.

Si eres afiliat/ada a CCOO i **vols CONTRACTAR UN/A TREBALLADOR/A DE LA LLAR**, respectant-li els seus drets:

Des de CCOO de Construcció i Serveis de PV **informem sobre tots els tràmits necessaris per a persones que desitgen contractar un/a treballador/a de la llar**.

— Altes en la Seguretat Social.

— Contractes / Nòmines.

— Explicació de la normativa vigent.

construcció i serveis

Les persones hi interessades poden acudir, amb cita prèvia, **els dijous de 16.00h a 19.00h**, a

Construcció i Serveis de CCOO PV

Plaça Nàpols i Sicília, 5, València - Telèfons: 963 882 123 / 30

Si no hi pots acudir, pots cridar al mateix telèfon en el mateix horari o realitzar la consulta a través del correu electrònic: trabajadoradelhogar@pv.ccoo.es

CCOO treballa des de 1978 perquè el sector del treball domèstic genere una ocupació digna i amb drets. Per açò, CCOO de Construcció i Serveis està immersa en una campanya, en tot l'àmbit estatal, que exigeix al Govern d'Espanya la ratificació del Conveni 189 de l'Organització Internacional del Treball sobre el treball decent per a les treballadores i els treballadors domèstics. Si t'hi interessa, pots col·laborar en la recollida de signatures. Més informació a dalt en el codi QR.

Junts/es canviem el present...

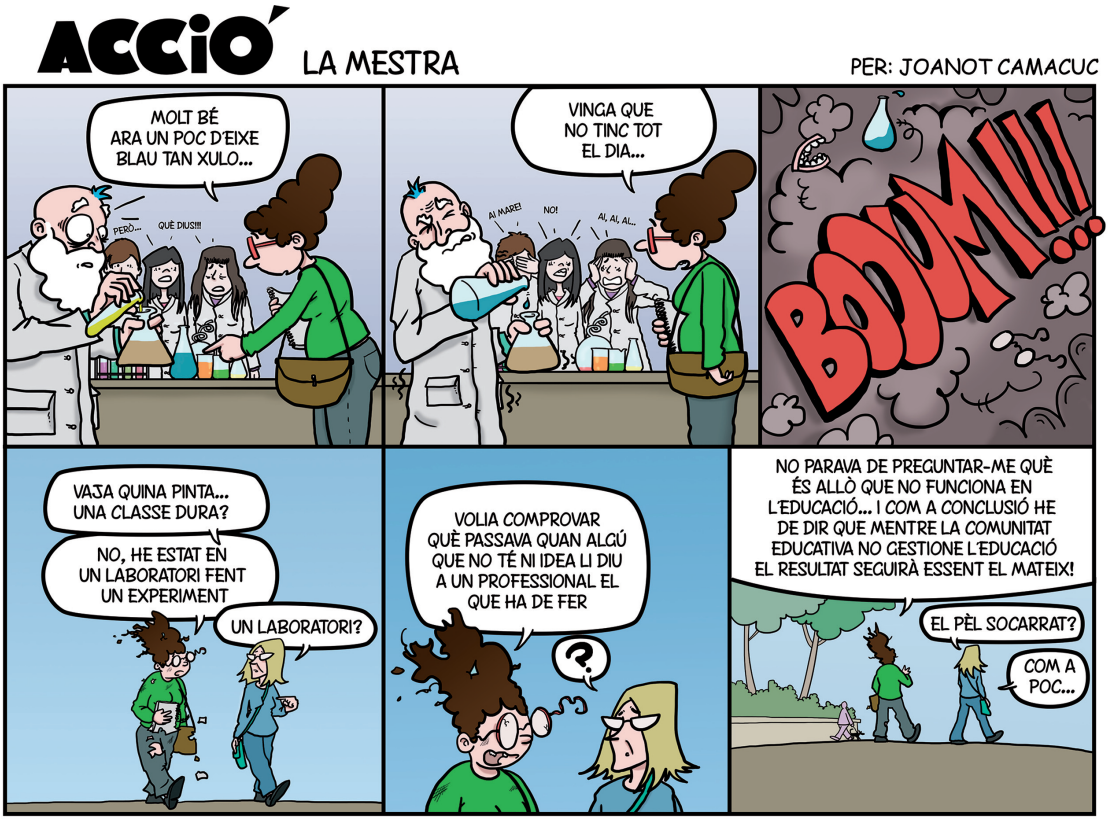

25 anys amb Tecnologia

Enric Torres i Barchino
Ex-president
APTCV (2006-2014)

Ja són 25 anys que la matèria de Tecnologia està present al sistema educatiu. La Tecnologia aporta valor afegit als coneixements que han d'assumir els alumnes i futurs ciutadans en la societat del coneixement i de la innovació.

Resposta organitzada del professorat de Tecnologia

Amb l'aprovació de la LOGSE en 1990, en l'ESO s'inclogueren les matèries d'Ed. Plàstica i Visual, Música, i Tecnologia, com a matèries diferenciadores i per a afavorir la formació integral de l'alumnat. El Batxillerat s'estructurava amb quatre modalitats: Arts, CC. de la Natura i de la Salut, Humanitats i CC.SS., i Tecnologia.

Al País Valencià, un grup d'uns 15 professors de Tecnologia es posaren a coordinar les experiències i la pràctica educativa que s'estava desenvolupant en les Aules-Taller dels instituts de secundaria, ja que de manera individual i aïllada haguera estat molt més difícil avançar cap a models educatius integradors. Els seus estatuts defineixen a l'APTCV, *com a resposta organitzada del professorat de Tecnologia davant les carències i canvis en les lleis educatives*.

L'APTCV és una associació de caràcter no lucratiu, on l'assemblea és l'element de crítica i el principal actiu de participació lliure del professorat. Les propostes de millora respecte a les condicions de treball o educatives són analitzades i documentades per la Junta Directiva per a ser gestionades davant l'Administració i dels Sindicats d'Ensenyament.

El valor afegit de la Tecnologia

L'APTCV s'ha caracteritzat per tractar de cohesionar el professorat i per fomentar la *cultura tecnològica* en les etapes de l'ESO i del Batxillerat Cientificotecnològic (BCT). La confluència amb el professorat de Formació Professional i de les ETS d'Enginyeria i Arquitectura es consideren essencials.

Reforma rere reforma (LOGSE 1990, LOPEG 1995, LOCE 2002, LOE 2006 i LOMCE 2013) l'Associació ha hagut de reivindicar junt a la "Plataforma Estatal de Asociaciones del Profesorado de Tecnología" (PEAPT), el paper que li correspon d'equilibri curricular en l'ESO i BCT ja que cada reforma educativa ha generat major desequilibri i un distanciament substancial amb els països de l'entorn europeu, que consideren inqüestionable aquest tipus d'aprenentatges des de l'Educació Primària.

Les aportacions de l'APTCV

L'APTCV pretén renovar la pràctica docent de la Tecnologia a través del debat de les idees, la participació, l'esforç voluntariós, desinteressat i compromès. No haguera estat possible, sense la complicitat dels Instituts de Secundaria Jorge Juan (Port de Sagunt), Cotes Baixes (Alcoi), 25 d'Abril (Alfafar), Benlliure (València), Matilde Salvador (Castelló) i, sobretot, de l'IES Lluís Vives (València), que han permès utilitzar les seues instal·lacions i obrir l'espai per al debat.

La divulgació i col·laboració de l'APTCV en activitats de C-T és constant, com són els Tallers de Secundària (ETSE-UV), Practikum (UPV), Fira Concurs Experimenta (Facultat de Física-UV), Concurs Petits Grans Invents (UPV), Desafío Robot (CAC), Feria Maker (UPV), etc., ha permès que centenars d'alumnes i professors participen cada any de l'intercanvi d'experiències obertes i multidisciplinaris. L'organització del 1r i 2n Congrés d'Educació Tecnològica (2010 i 2012) va suposar una forta col·laboració entre els nivells educatius de Secundaria, FP i Universitat.

Encara que la pèrdua d'alumnes i la falta de motivació per la CT és un fet, en novembre de 2009, els directors de les ETS Enginyeria i d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de València i de

l'ETSE de la Universitat de València, junt amb l'APTCV, signaren un Manifest denominat "Por qué necesitamos más formación en tecnologias". Aquest manifest reflexionava sobre la situació de descrèdit de les matèries tecnològiques en el sistema educatiu i proposava maneres d'eixir d'aquesta situació. Però, mentre impartisquen Tecnologia al BCT solament un 11% dels IES de la xarxa pública de la CV, les conseqüències perquè els alumnes continuen els estudis en Enginyeria i/o Arquitectura continuaran sent molt nefastes.

En juliol de 2014, els rectors de la UPV i la UV, junt a l'APTCV varen presentar en roda de premsa un document de "Propuestas de organización curricular de las materias tecnológicas" davant la aplicació de la LOMCE. La proposta plantejava la viabilitat d'integrar de manera equilibrada en el currículum de l'ESO i BCT, les matèries de Tecnologia, Informàtica, TIC i Dibuix Tècnic.

La "Jornada del 20 Aniversari de l'APTCV"

El dijous 18 de juny de 2015 el rector de la Universitat Politècnica de València, Francisco Mora, i el president de l'APTCV, Sergi Serrano, van inaugurar la Jornada commemorativa dels *20 anys de l'Associació del Professorat de Tecnologia de la Comunitat Valenciana*. Un centenar de professors de Tecnologia es donaven cita al campus de Vera per a celebrar l'aniversari de l'entitat i fer balanç dels resultats.

Es van presentar diverses ponències de professorat de l'ESO, FP i BCT que destacaren les experiències i el potencial formatiu d'aquesta àrea de coneixements, tot i que van remarcar la preocupació perquè la LOMCE disgrega i infravalora l'aprenentatge de la Tecnologia, doncs, s'associa a la FP-Bàsica, a l'*itinerari professional* i no a l'*acadèmic* que és el que permet continuar amb els estudis de Batxillerat, i posterior accés a les ETS d'Enginyeria i/o Arquitectura.

Cal tenir en compte que La LOMCE és una llei que entra en vigor en Secundària i Batxillerat en setembre de 2015. La LOMCE no ha estat consensuada per la comunitat educativa i ha estat aprovada en el Congrés dels Diputats solament amb els vots de la majoria absoluta del PP. Els altres grups polítics signaren el 17 de juliol de 2013 l'acta de defunció de la llei per considerar-la una norma insolidària i elitista.

Propostes per al futur: què reivindiquem ?

- **Un Pacte d'Estat per l'Educació**.

És necessària l'estabilitat del sistema educatiu a llarg termini, a l'igual que els altres sistemes educatius europeus. No és normal que cada canvi de govern, canvien les lleis educatives.

- **Participació del professorat en el procés de disseny curricular**.

Es tracta de participar, com a mínim, en la primera fase del disseny del currículum. No es tracta de posar en dubte ni de renunciar al treball realitzat per experts en educació. Es tracta de saber com implementar els currículums en l'aula i adequar-los a la realitat de la societat. És raonable i lògic que siguen els experts en educació els encarregats de redactar el contingut dels currículums, però sempre d'acord amb una sèrie de criteris que s'haurien de consensuar que afecten també a les matèries tecnològiques de l'ESO, FP i BCT.

- **Recuperar les assessories de Tecnologia en els CEFIREs de la CV**.

Es demana tornar a la xarxa dels CEFIREs que existia abans de la denominada crisi econòmica (2012) per a facilitar els recursos pedagògics i l'adequada formació del professorat. Caldrà canviar el nom de les assessories per Ciència i Tecnologia (CT).

- **Incloure la Tecnologia en l'Educació Primària**.

Incloure activitats pràctiques, d'experimentació i d'integració d'àrees com CC.de la Natura, Matemàtiques, TIC i Ed. Artística.

- **Incloure la matèria de Tecnologia en qualsevol dels itineraris que es configuren a partir de 4t curs d'ESO**.

Es tracta de dotar l'alumnat dels coneixements bàsics, d'experiències i de mètodes per a saber resoldre problemes tècnics reals.

- **Modificar l'actual denominació del Batxillerat de Ciències (LOMCE) per la modalitat de Ciència i Tecnologia (LOGSE)**.

La modalitat de CT del Batxillerat haurà de configurar-se de tal manera que integre competències dels diferents camps del saber cientificotecnològic i permeta als alumnes la continuïtat cap als estudis d'FP o cap als estudis universitaris de Ciències, Enginyeries i/o Arquitectura.

- **Incloure un *pack* d'assignatures de l'àmbit tecnològic per a garantir la interdisciplinarietat dels coneixements**.

Es tracta d'evitar la disgregació i descoordinació que existeix en ESO, FP i BCT. Les matèries de Tecnologia, Informàtica, TIC i Dibuix Tècnic haurien de compartir horaris, recursos i projectes educatius.

- **Incrementar l'actual oferta de les matèries tecnològiques en el Batxillerat CT**.

Actualment, sols l'11% d'IES de la xarxa pública ofereixen Tecnologia en la modalitat del Batxillerat CT. A més, els alumnes no tenen l'oportunitat d'elecció en els Batxillerats Nocturn, a Distància i d'Excel·lència.

Més informació:

www.aptcv.org
www.upv.es/rtv/informativo/20150618
www.tecnologiaenaccion.com

→15

CÀTEDRA PAULO FREIRE

INSTITUT PAULO FREIRE D'ESPANYA

FEDERACIÓ D'ENSENYAMENT DE CC.OO. DEL PAÍS VALENCIÀ:

Educació permanent:

pràctiques educatives de llibertat i experiències emancipatòries

23, 24, 25 i 26 de novembre; de 9 a 14:00 hores
CPFPA Francesc Bosch i Morata. Sant Agustí 7. Xàtiva

INSCRIPCIONS:
fins el dia 13 de novembre
Federació d'Ensenyament de CC.OO. País Valencià: formacio-ensenyament@pv.ccoo.es
Institut Paulo Freire d'Espanya: info@institutpaulofreire.org

INSTITUT Paulo Freire

CCOO federació d'ensenyament

INAP

És imprescindible que les persones que treballen en administracions públiques adjunten una còpia d'una nòmina de 2015 i una altra del seu DNI.